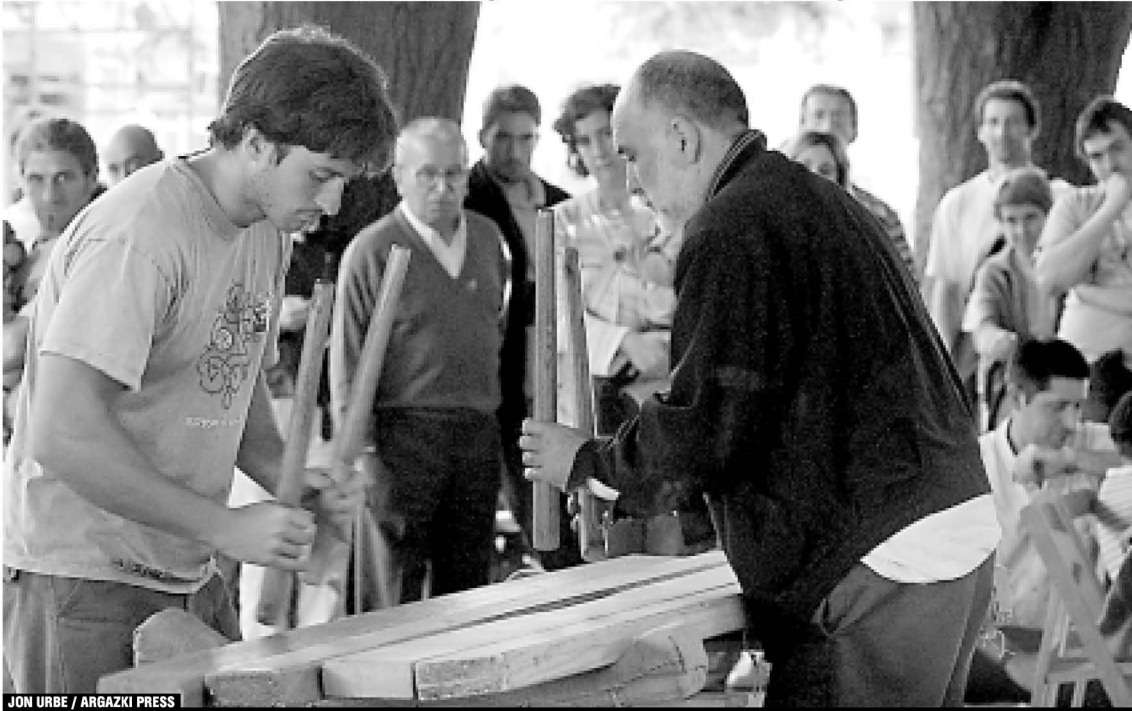

MUSIKA. Hitzaldi eta kontzertu ugari antolatu dira hiru egunean Hernanin

JON URBE / ARGAZKI PRESS

Txalaparta Festari amaiera jendetsua eman zitzaion

Eguraldi ona lagun, XVI. Txalaparta Festari amaiera jendetsua eman zioten atzo Hernanin. Arratsaldeko erromeriaren ostean, 115 lagun bildu ziren Ezkiaga pasealekuan antolatu zuten herri afarian. Ondoren, Txalaparta Jaialdi Nagusian Zigoitiako Txukkun taldeak, Iparraldeko txalaparta-

riek, Iruñeko Ortzadar taldeak, Irungo nahiz Durangoko txalapartariak eskaini zuten saioa. Hala-ber, omenaldi beroa eskaini zieten Migel eta Pello Zuaznabar txalapartari zenduei. Ekitaldi horrekin amaitu zuten ostegunaz geroztik txalapartaren inguruan antolaturiko hitzaldi eta kontzertu sorta.

LAGUNAREN

MUSIKA

Cameron de la Isla buruzko irudia gezurtatzen duen biografia argitaratu da

EGUNKARIA

Cameron de la Isla

Jorge Monge Cruz *Cameron de la Isla* abeslariari buruzko liburua idatzi dute Luis Fernandez Zaurin kazetariak eta Jose Condado kantariaren laguna eta *road manager*-ak. *Camarón, biografía de un mito* (RBA Libros) liburuak artistaren zenbait alderdi ezezagun eta haren bizitza eta ibilbide artistikoari buruzko zenbait kontu argitzen ditu. Egileek azaldu dutenez, orain dela hamar urte zendutako artistari buruz dagoen irudia ez dator bat benetakoarekin, eta hori argitzen saiatu dira liburu honekin. Argitaratu gabeko hainbat argazki biltzen ditu liburuak.

ARTEA

Afrikako folkloreko bi emanaldi eskainiko ditu gaur Nafarroako Museoa

Museoen Nazioarteko egunaren karira antolatutako ekitaldien barruan, Nafarroako Museoa Afrikako folkloreko bi emanaldi eskainiko ditu gaur. Goizeko hamaiketatik arratsaldeko ordubiak bitartean Saharako biztanleek margotzeko erabiltzen duten henna teknika-
ren lantegi bat egingo da. Eguerdian berriz, museoko kaperan, Nafarroako Kamerundarren Elkarteko kideek herri hartako dantza tradizionalen erakustaldia egingo dute.

MUSIKA

Pello Zabalaren hitzaldi batek zabalduko du gaur aurtengo Musikaste

Pello Zabala apaiz frantziskotarrak zabalduko du gaur, 10:30ean, Errenteriako Musikaste jaialdiaren egitaraua. Arantzazuko santutegian XX. mendean bizi izan diren konpositore eta interprete garrantzitsuenen bizitza eta obrari buruz mintzatuko da Zabala Errenteriako udaletxeko bilkura aretoan. Aurtengo Musikastek hiru ardatz nagusi izango ditu: Arantzazuko santutegiaren bosgarren mendeurrena, Euskal Herriko Txistularien Elkartearen 75. urteurrena eta XX. mende-ko konpositore bilbotarrak.

LEIHATILA

Ixiar Rozas ■ Idazlea

Hitzak sentsazioen morroi

Zer erantsi «inork ez zuen begiratzeko kaletik. Bera kafe hotza zen», idatzi zuen egile batetaz; beharbada, antzeko esaldi bati esker ezagutu nuela Clarice Lispector brasildarra. Orain urte batzuk, idazle batek Lispectorren ipuin bat utzi zidan, fotokopiatutik. Lehenengo lerroa irakurtzea nahikoa izan nuen gertuen nuen liburutegira hurbildu, eta apaletan bilatzen hasteko. Idazlearen hiru liburu zeuden arren, *Uma Aprendizagem ou O Livro dos Prazeres* lanak deitu zidan gehien —zer ezkutatu ote zen hain erakargarria zen izenburuean—. Ez dakit liburuek norbaiten bizitza aldatzeko adina indarra duten, baina Clarice Lispectorrek begirada berri bat itsatsi zidan. Hitzekin eta sinboloekin joko amaigabeak egin daitezkeela erakutsi.

Donostiako Koldo Mitxelena kulturunean jardunaldiak egin ari direla jakin dudana egun berean, brasildar idazlearen *Perto do coração selvagem* ikusi dut liburu denda bateko erakusleihan. Azkenean. Siruela argitaletxeak gazteleratu berri du Lispectorrek 23 besterik ez zituela idatzi zuen lehenengo eleberri sonatua.

Clarice Lispectorrek (Txetxelnik, Ucraina, 1920- Rio de Janeiro, 1977) lurrikara bat eragin zuen *Perto do coração selvagem* eleberriarekin Brasilgo literatura zirkuluetan. Guimaraes Rosaren esperimentu formalak ordurako ezagunak ziren arren, Lispector askoz harago zihoan. Ez alperrik, estreinako liburuan handik aurrera ezagun egingo zuten ezaugarri guztiak erakutsi zituen: idazkera berria, aztoragarria, barne mundu sakona, kanpoko eta barruko begirada zorrotza, hitzekin hamaika konbinazio esanguratsu egiteko gai zena. Clarice Lispector bera estilo bat zen dagoeneko lehenengo eleberrian. Liburuko pasarte batean Joana pertsonaiak dioen bezala: «Gauzen sinboloa gauzetan bertan aurkitzea zen ikusmena».

Izan ere, Lispector idazle definikaitza baita. Haren lan guztietan sakona da hizkuntzaren erabilpena. Ez dio esplizituari tarterik uzten; istorioak sortu eta birsortu egiten dira etengabe hitz bakoitzarekin, idazten duen guztia esanahiez beterik datorrelako. Ez da erraza, ez, Lispector irakurtzea. Atsegina izatetik urrun dago, baina sugerikorra bezain txundigarria da.

«Bere aita itsaso sakona den bezala hil da». Hitzaren esentzia-
ra iristeko horrelako esaldi expresionistak idazten zituen. Hizkuntzaren mugen gaineko hausnarketa sakona egin zuen, hain arrazionala eta mugatua den hitzekin bizitzan ulertzen ez diren gauzak harapatu ahal izateko. Lispectorrek idatzi zuen bezala: «Liburu bat idatzi nahi nuke, non daude hitzak, ordea? Esanahiak amaitu egiten dira. Gorrek eta mutuek bezala, eskuez baliatzen gara komunikatu ahal izateko». Hala eta guztiz ere, brasildarrak ez zituen hitz berriak asmatzen, ezagutzen zituenak ahal bezainbeste bihurtzen zituen. Horrekin batera, adierazteko behararen eta isiltasunaren arteko borroka ageri da Lispectorren lanean: «Idazteko hutsetik abiatu behar dut», zioen.

Ukrainian sortu eta txikitatik Brasilera aldatu izanak, bestalde, hitzekiko zuen harremana ulertzen laguntzen du. Hizkuntza berri bat hartu behar izan zuen, eta horrek lurralderik gabeko idazle egin zuen, nolabait. Hitzak sentsazioen morroi egin zituen. *A Hora da Estrela*, *Laços de Família*, *Le Lustre*, *A Maca no Escuro*, *A Paixão segundo G.H.*, eta hil ostean argitaratu zioten *Um Sopro de Vida* —gehienak Siruelak itzuliak— dira Virginia Woolf, James Joyce, Franz Kafka edota Jean Paul Sartrearekin alderatu izan duten idazlearen beste lanetako batzuk. Hil ondoren sei liburu eman dizkiote argitara guztia, baina, zalantzarik gabe, *Um Sopro de Vida* lanaren orrialdeetan idazlea biluzten dela ikusiko du irakurleak. Minbiziak jota hil aurretik eman zuen azkeneko elkarrizketan aitortu zuenarekin bezalaxe: «Zergatik idazten duzu? Bizirik jarraitzeko idazten dut».

ZAILA

Ez da erraza, ez, Lispector irakurtzea. Atsegina izatetik urrun dago, baina sugerikorra bezain txundigarria da

Elhuyar

EUSKARAZKO TESTUEN ZUZENTZAILEA

Hauxe eskatzen da:

- ✓ Hiru urteko esperientzia lan horretan; testu zientifiko-teknikoen zuzenketan aritu izana hobetsiko da.
- ✓ Talde-lanean aritzeko gaitasuna.
- ✓ Ikasteko eta hobetzeko gogo.

Hauxe eskaintzen da:

- ✓ Hautagaiaren profilaren arabera soldata.
- ✓ Lan-talde bikain baten parte izatea.

Aurrehautetsitako hautagaiak bakarrik erantzun zaien 30 eguneko epean.

LKS
Consultores

Interesatuok, bidali zuen curriculum, Ordiziako (20240) 89 postakutxatilara, kartazalean 32/02 erreferentzia aipatuz.

T.S.I.
SELECCION. FORMACION